

**OPONENTSKÝ POSUDEK - DIPLOMNÍ PRÁCE
ČESKÝ DŮM NA TAIWAN - JAKUB KUBÁT**

**České vysoké učení technické v Praze
ateliér Císler Milerová**

**MgA. Anna Svobodová
červen 2021**

Nahlédnout, pochopit, vcítit se a následně architektonickým návrhem reagovat na kontext města Taipei je úkol nad míru složitý. Jak pro Jakuba, tak posléze pro mne jako oponenta jeho práce. Jde o jinou kulturu s jinou mentalitou. Úlevou může být téma zadání, kterým je Český dům. Má vypadat jako český dům? Má přinášet české tvarosloví nebo kontext?

Jakub navrhuje do asijské metropole. Navrhuje do milieu plného barevných blikajících nápisů a reklam, do skrumáže skútrů a jednotek klimatizace, podomácku vyrobených stínění a zábradlí, do chaosu drátů elektrického napětí. Tu a tam přímo z fasády roste malý stromek. Tu a tam se zjeví asijská verze postmoderní nebo secesní kamenné fasády. Jde o pro Evropana těžce pochopitelnou divočinu světél, barev, forem a vjemů.

Umím si představit, že autor mohl přijmout tento exotický kontext a na onu divočinu reagovat stejnou divočinou, parafrázovat ji, vytvářet analogie a novotvary a zahrát si tak například na japonského architekta Toga Murana. Jakub si však vybral přístup přesně opačný a to střídmy, směřující k abstrakci, jež je stejně legitimní jako ten výše zmíněný.

Návrh urbanisticky vychází z původní hluboké parcelace a roste do výšky. Vzniká hmota útlého deskového domu, zavětrovaného dvěma únikovými schodišti. K desce jsou pak připevněny dva objemy konzulátu a víceúčelového sálu. Tyto dva objemy s formálnější funkcí komunikují s frekventovanější ulicí Guilin road, naopak do vedlejší ulice Xichang naráží deskový dům s gastroprovozem, který tak vtahuje dle Jakuba nesmělé kolemjdoucí Taipeiice hlouběji do struktury bloku a snad i do vyšších pater Českého centra, které jsou přístupné veřejnosti. Hlavní vstup do Českého domu se pak nachází v hloubi parcely v deskovém domě. Celý deskový dům je však přes den otevřený a zcela průchodný, důležitost hlavního vstupu je tak záměrně upozaděna. Jakub vytváří v parteru dům, který je co nejvíce exponovaný a dedikovaný především místním obyvatelům.

Výrazově bychom návrh mohli číst jako kompozici dvou (nebo tří) forem: Textilní křehké desky, dvou pevných schodišťových jader a dvou objemů, které dotvářejí uliční čáru. Proč dvou, nebo tři forem? Jelikož neshledávám jednoznačné, zdali dva objemy do ulice, jsou nebo by měly výrazově patřit ke schodišťovým jádrům. Ptám se, zdali tyto dva objemy do ulice Guilin road nemohly být něčím třetím.

Deskový dům

7 metrů úzká, 80 metrů dlouhá a 45 metrů vysoká textilní deska dosahuje velmi elegantních proporcí. Dokonce vzbuzuje analogie - napadla mne silueta mansardové střechy, tato analogie mi však byla autorem vymluvena (důvodem zkosení desky po stranách je navázání na římsu vedlejšího domu.) Silné formě kontrastuje její křehké ztvárnění bílou textilní fasádou. Za textilním závojem se nachází masivní železný rám. Pod textilní fasádou, jejíž funkce je především chránit před tepelnými zisky a odstínit interiér, se nachází posuvná okna, která jsou výplní železné konstrukce. Dům je tak provětráván.

Výraz útlé desky je postaven na textilní fasádě. Její konkrétní řešení je velice důležité a očekávala bych, že řešení bude aspoň rámcově nastíněno. Jakoby abstraktnost, lapidárnost forem byla obhájena až v moment, kdy přicházím s jasným konstrukčním / stavebním detailem, bez kterého by jeho dosažení nebylo možné, pak je abstrakce a čistota legitimizována. Dokud nevyřeším, mohu vést pouze polemiku nad ideou architekta záměru.

Objemy do ulice Guilin road

Jakub ve zprávě píše "Do tohoto úzkého profilu se nelze vejít s veškerým programem. Proto z platformy vyčleňuji nezbytně nutné provozy, které mají odlišné prostorové nároky. Tyto provozy mají odlišný charakter." Nemyslím si, že autor vytváří tyto dva objemy do ulice pouze z těchto důvodů, ale také proto, že jeho snahou je komunikovat s ulicí a vytvořit tak Českému domu adresu do ulice.

Zde se vrátím k úvodnímu popisu, jak číst celý projekt. Objem konzulátu a sálu považuji v projektu za nejslabší. Jejich výrazové přiřazení ke schodištím přijímám s otazníkem, stejně jako fakt, že sál i konzulát vypadají stejně, ačkoliv jedno jsou kancelářské prostory a druhé prázdný prostor. Sama sebe se ptám jak by tyto objemy měli vypadat, jak výrazově, tak objemově.

Čistě praktický nedostatek pak vidím v malé míře přirozeného osvětlení především v objemu konzulátu. Objemy totiž nemají okna, pouze objem konzulátu má po straně malé otvory opatřeny zasklením z interiéru.

Tím, jakými učiteli a vzděláním jsem sama prošla, jsem naučena hodnotit domy nejen koncepčně, ale skrze obrazy. Právě prověřování návrhu v obrazech, kde mohu dům hodnotit nejen na koncepční úrovni, ale také intuitivně a tak říkajíc “z břicha”, mi ve zpracování chybí. Nutí mne si domýšlet výraz objemu sálu a konzulátu.

Úniková schodiště

Objemy únikových schodišť jsou zakousnuty do objemu desky, z důvodů zavětrování, zároveň se natáčejí a vymezují si prostor, jakoby se lokty odrážely od okolních domů. Tento trik cením a vnímám jako cestu jak si zaručit prosvětlení vždy aspoň severní nebo jižní fasády, v případě, že okolní zástavba poroste. Jak totiž tvrdí autor, v Taipeii regulace neexistuje.

Typologie českého domu a konzulátu se mi jeví jako provozně velmi dobře vyřešena, i její provozní artikulace a čitelnost v jednotlivých objemech.

Návrh je velmi detailně zpracován ve výkresech: půdorysech, řezech, pohledech a axonometriích.

Vždy, když vidím návrhy věží, dlouhých a nebo až ostentativně hubených domů, zpozorním. Tyto útlé a chtěně extrémní proporce, totiž vždy vypadají dobře, a leda cos se za ně schová. A ano, je pravdou že na dané parcele nelze v tomto objemu postavit jiný, nežli úzký a vysoký dům. I přesto tvrdím, že Jakub není architektem tenkých, vysokých nebo dlouhých forem, a tedy architektem schématických “gest”, které téměř vždy zaujmou. Mám za to, že Jakub vlastní arzenál architektonických přístupů a jazyka, které dokáže obratně využívat, když si to od něj dům a místo žádá a to s mírou a patřičností. Tvrdím tak i proto, že jsem měla možnost vidět návrh jeho obytného domu v Holešovicích, kde navrhoval atypické půdorysy a pracoval se šikmostí v půdoryse s nebývalou lehkostí. Přesvědčivě dokazoval že místnost je prostor, který nemusí mít čtyři zdi a navíc na sebe kolmými.

Se stejnou samozřejmostí formuje silnou figuru Českého centra na Taiwan.

Navrhuji absolutorium a známku 1.

V Praze dne 5. 6.
Anna Svobodová

